

Usnesení o vzetí do vazby

Neseznámí-li se soud rozhodující o stížnosti jednotlivce proti usnesení o vazbě s jeho argumenty, ačkoliv se s nimi seznámit mohl, a nevypořádá se s nimi v odůvodnění svého rozhodnutí, poruší tím právo dotčeného jednotlivce na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. II.ÚS 3491/18, ze dne 4.12.2018)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele O. K., t. č. ve Vazební věznici Praha 6 - Ruzyně, zastoupeného Mgr. Ing. D.Č., advokátem se sídlem P., proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 5 To 340/2018-115 ze dne 26. 9. 2018 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 7 T 95/2018 ze dne 26. 8. 2018 za účasti Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 1 jako účastníků řízení a Městského státního zastupitelství v Praze a Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 jako vedlejších účastníků řízení, tak, že usnesením Městského soudu v Praze č. j. 5 To 340/2018-115 ze dne 26. 9. 2018 bylo porušeno základní právo stěžovatele na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Toto rozhodnutí se proto ruší. Ve zbytku se ústavní stížnost odmítá.

Z odůvodnění:

I. Vymezení věci a předchozí průběh řízení

1. Proti stěžovateli bylo vedeno trestní řízení pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku. Obvodní soud pro Prahu 1 po vydání nepravomocného odsuzujícího rozsudku vzal stěžovatele napadeným usnesením do vazby. Stěžovatel na místě podal proti tomuto usnesení stížnost, kterou blíže neodůvodnil. Obhájce stěžovatele doplnil důvody stížnosti písemně obvodnímu soudu až později. Městský soud v Praze při rozhodování o stížnosti stěžovatele uvedl, že stěžovatel svou stížnost blíže neodůvodnil, a poté ji zamítl. Podle stěžovatele obecné soudy porušily těmito rozhodnutími jeho právo na osobní svobodu dle čl. 8 odst. 1, 2 a 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina") a právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny.

2. Ústavní soud ze spisu, který si vyžádal, zjistil následující skutečnosti.

3. Stěžovateli byl v roce 2017 pravomocně uložen - mimo jiné - trest vyhoštění. Dne 24. 8. 2018 byl stěžovatel v Praze zajištěn policejní hlídkou a posléze byl zadržen. Dne 26. 8. 2018 proběhlo se stěžovatelem hlavní líčení. Obvodní soud pro Prahu 1 v něm stěžovatele odsoudil za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání pěti měsíců, proti čemuž se stěžovatel na místě odvolal.

4. V tomto hlavním líčení poté obvodní soud na návrh státního zástupce vydal napadené usnesení, kterým vzal stěžovatele do vazby "podle § 68 odst. 1, 3 písm. b) [trestního řádu] z důvodů [podle] § 67 písm. a) a c) [trestního řádu]". V odůvodnění svého rozhodnutí obvodní soud uvedl, že stěžovatel byl během jednoho roku už dvakrát odsouzen za trestný čin stejné povahy. Podle obvodního soudu povaha trestné činnosti stěžovatele "spočívá v pokračování, [respektive] udržování protiprávního stavu". Při ponechání stěžovatele na svobodě by dle obvodního soudu nebylo možné zajistit jeho další účast v řízení, a navíc by stěžovatel mohl v trestné činnosti pokračovat jako dosud. Stěžovatel si proti

tomuto usnesení na místě podal stížnost, kterou v danou chvíli nijak neodůvodnil.

5. Stěžovatelův obhájce dne 11. 9. 2018 zaslal obvodnímu soudu odůvodnění této stížnosti. V něm uvedl, že dle § 68 odst. 2 trestního řádu obecně nelze vzít do vazby obviněného stíhaného pro trestný čin, za který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí nepřevyšující dvě léta. Takovým trestným činem je i přečin, za který je stíhán stěžovatel. Do vazby by ho bylo možné vzít jen v případě, že by byla splněna některá z výjimek dle § 68 odst. 3 a 4 trestního řádu (kvalifikovaný důvod vazby). Obvodní soud své rozhodnutí o vzetí do vazby opřel o § 68 odst. 3 písm. b) trestního řádu, podle něhož lze vzít do vazby obviněného, který se opakovaně nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení. Stěžovatel namítal, že tyto podmínky nebyly splněny a že není pravda, že se opakovaně nedostavil na předvolání nebo že se nedařilo zajistit jeho účast v řízení. Dále stěžovatel argumentuje, že v jeho případě nejsou dány vazební důvody podle § 67 písm. a) a c) trestního řádu. Nakonec namítá, že se obvodní soud nezabýval tím, zda by mohla vazba být nahrazena jiným opatřením, že se s touto otázkou v rozporu s § 73c písm. c) trestního řádu nevypořádal v odůvodnění a že vazba není v jeho případě přiměřená. Téhož dne obvodní soud obdržel přípis od stěžovatelova obhájce, v němž sděluje, že odůvodnění stížnosti adresoval k chybné spisové značce 7 T 94/2018 místo 7 T 95/2018, protože tato nesprávná spisová značka byla chybně uvedena v protokolu z hlavního líčení.

6. Obvodní soud při předložení spisu městskému soudu k rozhodnutí v předkládací zprávě výslovně odkázal i na doplněné odůvodnění stěžovatelovy stížnosti, uvedl v ní totiž čísla listů, na nichž se ve spise toto doplnění nachází (jde o č. l. 105-107). Podle předkládací zprávy městský soud obdržel spis dne 20. 9. 2018.

7. Městský soud napadeným usnesením stížnost stěžovatele zamítl v neveřejném zasedání dne 26. 9. 2018. V odůvodnění městský soud uvedl, že stěžovatel podal proti rozhodnutí obvodního soudu stížnost, kterou "blíže neodůvodnil". Podle odůvodnění se městský soud zabýval všemi okolnostmi případu a ztotožnil se závěrem obvodního soudu, že jen vazba zajistí další účast stěžovatele v řízení. Stěžovatelův případ je podle napadeného usnesení třeba vnímat "optikou ustanovení § 68 odst. 2 a odst. 3" trestního řádu, "tedy že nelze v případě [stěžovatele] přistoupit k aplikaci výjimek stanovených v ustanovení § 68 odst. 2" trestního řádu. Podle městského soudu tak obvodní soud postupoval zcela v souladu se zákonem.

8. Dne 30. 10. 2018 byla městským soudem zamítnuta žádost stěžovatele o propuštění z vazby. Podle městského soudu byly nadále dány důvody vazby podle § 67 písm. a) a c) trestního řádu. Ustanovení § 68 odst. 2 trestního řádu se dle městského soudu neuplatní, protože je dán kvalifikovaný důvod vazby spočívající v tom, že "stíhané trestné činnosti se [stěžovatel] dopustil opakovaně a již za ni byl odsouzen", městský soud přitom odkázal na § 68 odst. 3 písm. c) trestního řádu. Dne 13. 11. 2018 bylo městským soudem zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozsudku, kterým byl uznán vinným z přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku. Tato rozhodnutí nejsou předmětem tohoto řízení před Ústavním soudem.

II. Argumentace stran

9. Stěžovatel uvádí, že napadenými usneseními bylo porušeno jeho základní právo na osobní svobodu podle čl. 8 odst. 1, 2 a 5 Listiny a základní právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny.

10. Stěžovatel dovozuje, že obvodní soud odeslal spis městskému soudu bez doplněného odůvodnění stěžovatelovy stížnosti, přestože spis odesílal až osmý den po tomto doplnění. Stěžovatel proto namítá, že městský soud se nemohl vypořádat s jeho námitkami, čímž bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces. V odůvodnění usnesení městského soudu nelze nalézt odpovědi na stěžovatelovy

námítky.

11. Tato pochybení dle stěžovatele sama o sobě zároveň způsobují i porušení jeho základního práva na osobní svobodu. Podle stěžovatele dle nálezů sp. zn. I. ÚS 3944/14 ze dne 18. 5. 2015 (N 96/77 SbNU 415) v případě porušení procesních postupů při rozhodování o vazbě nestačí zrušit rozhodnutí o stížnosti jako opravném prostředku, ale je třeba zrušit i prvostupňové rozhodnutí o vazbě. Platí to i v případě, že by nutnost dalšího trvání vazby ze spisu mimo jakoukoliv pochybnost vyplývala. Dále stěžovatel opakuje argumentaci proti rozhodnutí o svém vzetí do vazby, kterou uplatnil už ve své stížnosti k městskému soudu (bod 4 výše).

12. Městský soud ve svém vyjádření uvedl, že v době rozhodování měl stížnost stěžovatele k dispozici a reagoval na námítky v ní obsažené. Ztotožnil se přitom s názorem obvodního soudu, že jsou splněny podmínky "ustanovení § 68 odst. 3 písm. e)" trestního řádu jako kvalifikovaného důvodu vazby a výjimky z ustanovení § 68 odst. 2 trestního řádu. Do odůvodnění jeho napadeného usnesení se však dle městského soudu "vloudila chyba", v důsledku které se v napadeném usnesení uvádí, že stěžovatel svou stížnost nezdůvodnil. Městský soud podotýká, že stěžovatel měl později možnost se k vazbě vyjádřit v žádosti o propuštění z vazby a ve vazebním zasedání dne 30. 10. 2018, při kterém byla jeho žádost o propuštění zamítnuta.

13. Obvodní soud uvedl, že případ stěžovatele byl vyřizován s maximálním urychlením a dle zavedených postupů. Podle obvodního soudu "řadu let nenastal problém nastíněný v ústavní stížnosti", jeho základem může být dle obvodního soudu i profesní pochybení obhájce. V této souvislosti obvodní soud uvádí, že ostatní obhájci vyřizování obdobných případů včetně odůvodňování opravných prostředků "běžně stíhají".

14. Městské státní zastupitelství uvedlo, že ústavní stížnost není opodstatněná, i když některé námítky jsou důvodné. Podle městského státního zastupitelství administrativní pochybení obvodního soudu, který nepředložil odůvodnění stížnosti městskému soudu, nemohlo vést k porušení základních práv a svobod stěžovatele. Jeho námítky se totiž týkaly existence vazebních důvodů a kvalifikovaného důvodu vazby umožňujícím prolomení zákazu vzít obviněného do vazby dle § 68 odst. 2 trestního řádu. Protože je ovšem stížnost postavena na revizním principu, musel tyto otázky městský soud posuzovat z úřední povinnosti. Imanentní součástí takového posuzování je i zohlednění principu subsidiarity vazby. Ačkoliv napadená usnesení obvodního ani městského soudu neobsahují zvláštní náležitosti odůvodnění podle § 73c písm. c) trestního řádu - vyložení důvodů, pro které nebylo možné dosáhnout účelu vazby jiným opatřením - jde jen o formální nedostatek, neboť stěžovatel žádné jiné opatření sám ani nenavrhl. Podle městského státního zastupitelství lze stěžovateli přisvědčit, že u něj nebyl naplněn kvalifikovaný důvod vazby podle § 68 odst. 3 písm. b) trestního řádu. Tento důvod ani naplněn být nemohl, po zadržení stěžovatele bylo vedeno zkrácené přípravné řízení, na které bezprostředně navazovalo hlavní líčení, v němž byl stěžovatel vzat do vazby. Z obsahu usnesení obvodního soudu, zejména z toho, že dle obvodního soudu povaha trestné činnosti stěžovatele spočívá "v pokračování, resp. udržování protiprávního stavu", je však zřejmé, že obvodní soud ve skutečnosti shledal kvalifikovaný důvod vazby podle § 68 odst. 3 písm. e) trestního řádu. Při materiálním posouzení podmínek vzetí do vazby tak k zásahu do základních práv a svobod stěžovatele nedošlo.

15. Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 1 navrhlo odmítnout stížnost jako zjevně neopodstatněnou. Uvedlo, že nemá informace o postupu obvodního soudu při předkládání věci městskému soudu. Upozornilo ovšem, že obhájce stěžovatele doplnil odůvodnění stížnosti proti rozhodnutí z 26. 8. 2018 až 11. 9. 2018. Podle obvodního státního zastupitelství stěžovatel dezinterpretuje obsah napadeného usnesení obvodního soudu. Z obsahu tohoto usnesení jde přitom seznat, že omezení vazby podle § 68 odst. 2 trestního řádu se dle obvodního soudu nepoužilo, protože

byly splněny podmínky dle § 68 odst. 3 písm. e) trestního řádu. Dále obvodní státní zastupitelství uvádí, že i když v odůvodnění chybí náležitosti dle § 73c písm. c) trestního řádu, nejde o nedostatek způsobující protiústavnost rozhodnutí. Nakonec obvodní státní zastupitelství namítá, že dle rozsudku ESLP ve věci Wemhoff proti Německu č. 2122/64 ze dne 27. 6. 1968, § 9, se zbavení svobody po nepravomocném odsuzujícím rozsudku soudu prvního stupně zásadně odlišuje od vazby. Zatímco v případě vazby se aplikuje čl. 5 odst. 1 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva"), u zbavení svobody po nepravomocném odsouzení jednotlivce věc spadá pod méně striktní záruky plynoucí z čl. 5 odst. 1 písm. a) Úmluvy a zkoumá se především, zda zbavení osobní svobody bylo zákonné, což podle obvodního státního zastupitelství bylo v projednávané věci splněno.

16. Ústavní soud nezasílal tato vyjádření stěžovateli k replice, neboť neobsahují žádné nové argumenty podstatné pro posouzení stížnosti.

III. Hodnocení Ústavního soudu

17. Ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny představuje garanci práva na spravedlivý proces, která podle ustálené judikatury Ústavního soudu zahrnuje i právo na řádné odůvodnění soudního rozhodnutí [viz již nález sp. zn. III. ÚS 84/94 ze dne 20. 6. 1995 (N 34/3 SbNU 257); obdobně např. nález sp. zn. III. ÚS 176/96 ze dne 26. 9. 1996 (N 89/6 SbNU 151)]. Jak Ústavní soud mnohokrát zopakoval, soudy se proto musí v odůvodnění svých rozhodnutí vypořádat s argumenty účastníků řízení způsobem, který odpovídá míře závažnosti těchto argumentů [viz např. nález sp. zn. I. ÚS 1589/07 ze dne 9. 4. 2008 (N 69/49 SbNU 45), bod 11; nález sp. zn. II. ÚS 289/06 ze dne 11. 6. 2009 (N 138/53 SbNU 717); nález sp. zn. III. ÚS 961/09 ze dne 22. 9. 2009 (N 207/54 SbNU 565); z poslední doby viz např. nález sp. zn. III. ÚS 1167/17 ze dne 31. 7. 2017, bod 29]. Tato povinnost tak samozřejmě neznamená, že soudy musí dát podrobnou odpověď na každý argument účastníků řízení; v úvahu je totiž třeba brát relevanci daného argumentu a jeho možnost ovlivnit výsledek řízení. V žádném případě ovšem nelze ignorovat argument, který je pro výsledek řízení klíčový [viz nález sp. zn. I. ÚS 1041/14 ze dne 4. 12. 2014 (N 217/75 SbNU 431), bod 60; shodně nález sp. zn. I. ÚS 1895/14 ze dne 10. 3. 2015 (N 52/76 SbNU 717), bod 31].

18. Uvedené principy se uplatňují i při rozhodování o vazbě, a to včetně rozhodování o opravných prostředcích - stížnostech proti rozhodnutí o vazbě podle § 74 a 141 a násl. trestního řádu. Tuto stížnost je třeba dle § 143 odst. 1 trestního řádu podat ve lhůtě tří dnů od oznámení usnesení. Ústavní soud se již zabýval otázkou, zda takto krátká lhůta není protiústavní; návrh na její zrušení však zamítl nálezem sp. zn. Pl. ÚS 32/16 ze dne 8. 8. 2017 (345/2017 Sb.), v němž současně shrnul ústavně konformní výklad této právní úpravy. Podle Ústavního soudu je stížnost podle trestního řádu vybudována na revizním principu a neuplatňuje se u ní zásada koncentrace. Vzhledem k tomu je možné podávat tzv. blanketní stížnosti, které neobsahují věcnou argumentaci, za účelem dodržení třídní lhůty a doplnit odůvodnění stížnosti až po uplynutí lhůty. Je především úkolem toho, kdo stížnost podává, aby si vytvořil prostor pro doplnění stížnosti, a to zpravidla tak, že oznámí soudu přiměřenou lhůtu, do které tak učiní. Pokud ovšem soudy nepřihlédnou k argumentům obsaženým v doplnění stížnosti, s nimiž se mohly ještě před rozhodnutím o stížnosti seznámit, poruší tím právo stěžovatele na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny [viz již citovaný nález sp. zn. Pl. ÚS 32/16, body 90-96; srov. obdobně nález sp. zn. I. ÚS 2346/14 ze dne 25. 9. 2014 (N 177/74 SbNU 543); nález sp. zn. II. ÚS 1820/16 ze dne 20. 9. 2016 (N 180/82 SbNU 749); nález sp. zn. I. ÚS 1692/18 ze dne 4. 9. 2018].

19. Ústavní soud nemá důvod se od těchto principů odchylovat ani v projednávaném případě, v němž jde o vazbu stěžovatele, o níž bylo rozhodnuto po nepravomocném odsouzení stěžovatele soudem prvního stupně.

20. Obvodní státní zastupitelství ve svém vyjádření argumentuje, že dle judikatury ESLP se zbavení osobní svobody po vynesení prvostupňového a nepravomocného odsuzujícího rozsudku již nepovažuje za vazbu, na níž by se aplikoval čl. 5 odst. 1 písm. c) Úmluvy a s ním spojené záruky, ale za zákonné uvěznění po odsouzení příslušným soudem podle čl. 5 odst. 1 písm. a) Úmluvy. U toho přitom ESLP vyžaduje pouze dodržení obecných podmínek pro zbavení osobní svobody, zejména zákonnost. Ústavní soud konstatuje, že zbavení osobní svobody po vynesení nepravomocného odsuzujícího rozsudku soudem prvního stupně skutečně představuje z hlediska Úmluvy zákonné uvěznění po odsouzení příslušným soudem podle čl. 5 odst. 1 písm. a) Úmluvy, jak ESLP uvedl v rozsudku ve věci Wemhoff proti Německu č. 2122/64 ze dne 27. 6. 1968, § 9, a dále např. v rozsudku ve věci Žirovnický proti České republice č. 23661/03 ze dne 30. 9. 2010, § 73. Ústavní soud se s tímto pohledem ztotožnil již v nálezu sp. zn. I. ÚS 185/14 ze dne 10. 4. 2014 (N 56/73 SbNU 119), bod 15, a nyní nemá důvod tento postoj přehodnocovat. Úmluva však představuje pouze minimální standard ochrany práv (čl. 53 Úmluvy) a tyto závěry tak nemohou nic změnit na právním posouzení z hlediska Listiny. Právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny a z něj plynoucí aspekty - včetně práva na řádné odůvodnění soudního rozhodnutí - se tudíž vztahují i na rozhodování o vazbě po vydání nepravomocného odsuzujícího rozsudku soudem prvního stupně.

21. Ústavní soud tak shrnuje, že neseznámí-li se soud rozhodující o stížnosti jednotlivce proti usnesení o vazbě s jeho argumenty, ačkoliv se s nimi seznámit mohl, a nevypořádá se s nimi v odůvodnění svého rozhodnutí, poruší tím právo dotčeného jednotlivce na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

22. V projednávaném případě stěžovatel podal blanketní stížnost proti usnesení, kterým byl vzat do vazby. Nevytvořil si prostor pro uplatnění své argumentace, neboť neuvedl přiměřenou lhůtu pro doplnění důvodů své stížnosti. Přesto doplnění jeho stížnosti dorazilo na obvodní soud ještě dříve, než byl spis postoupen městskému soudu. Z předkládací zprávy vyplývá, že spis byl poté městskému soudu předložen včetně doplněné stížnosti. Nic tudíž nebránilo městskému soudu, aby se seznámil s argumentací stěžovatele v doplnění jeho blanketní stížnosti. Bylo proto povinností městského soudu to učinit a s argumenty stěžovatele se vypořádat v odůvodnění rozhodnutí způsobem, který odpovídá závažnosti těchto argumentů. Městský soud však tyto povinnosti nedodržel.

23. Za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku hrozí stěžovateli trest odnětí svobody až na dvě léta. U úmyslných trestných činů, za něž hrozí nízký trest, jehož horní hranice nepřevyšuje dva roky, obecně není podle § 68 odst. 2 trestního řádu možné vzít obviněného do vazby. Lze to učinit pouze výjimečně, pokud je dán některý z tzv. kvalifikovaných vazebních důvodů podle § 68 odst. 3 a 4 trestního řádu. Obvodní soud uvedl, že v případě stěžovatele je splněn kvalifikovaný důvod podle § 68 odst. 3 písm. b), tedy že se stěžovatel opakovaně nedostavil na předvolání a že se jej nepodařilo předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu v trestním řízení. Městský soud nijak nereagoval na námitku stěžovatele, že u něj není dán tento kvalifikovaný důvod vazby podle § 68 odst. 3 písm. b) trestního řádu. Městský soud se omezil pouze na konstatování, že na věc je třeba nahlížet "optikou" ustanovení § 68 odst. 2 a 3 trestního řádu. To by ovšem nebyla adekvátní odpověď na stěžovatelovu argumentaci, neboť se z ní stěžovatel nedozví, který konkrétní kvalifikovaný důvod vazby dle § 68 odst. 3 trestního řádu u něj soud shledává. Ústavní soud tak nemůže přisvědčit vyjádření městského soudu, že pouze nedopatřením v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že stěžovatel podal blanketní stížnost, ale že se ve skutečnosti s jeho argumentací vypořádal. Námitka stěžovatele je přitom vysoce relevantní z hlediska napadených rozhodnutí, neboť bez kvalifikovaného důvodu by stěžovatele nebylo možné vůbec vzít do vazby. Z toho důvodu měl městský soud poskytnout stěžovateli důkladnou odpověď, což však neučinil. Dále Ústavní soud konstatuje, že městský soud neodpovídá ani na další námitky stěžovatele, totiž že u něho nejsou dány důvody vazby ani podle § 67 písm. a) a c) trestního řádu a že rozhodnutí obvodního soudu v rozporu s § 73c písm. c) trestního řádu neuvádí důvody, pro které není možné dosáhnout

účelu vazby jiným způsobem. Městský soud se tedy nevypořádal s argumenty stěžovatele odpovídajícím způsobem, ačkoliv se s nimi mohl seznámit, a tím porušil jeho právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny. Vzhledem k tomuto zjištění by bylo nadbytečné zabývat se tímto usnesením i z hlediska práva na osobní svobodu podle čl. 8 Listiny.

24. V situaci, kdy se městský soud dopustil tohoto procesního pochybení, není úkolem Ústavního soudu jako orgánu ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy) nahrazovat obecné soudy a místo nich se zabývat otázkou, zda jsou z hlediska podústavního práva naplněny předpoklady pro vzetí do vazby [srov. obdobně nález sp. zn. I. ÚS 3944/14 ze dne 18. 5. 2015 (N 96/77 SbNU 415), bod 28]. Proto Ústavní soud nemůže přisvědčit argumentaci městského státního zastupitelství a nemůže sám posuzovat, zda z materiálního hlediska byly splněny důvody pro vzetí stěžovatele do vazby. Stejně tak nemůže vady napadeného usnesení městského soudu zhojit ani později vydané rozhodnutí o žádosti stěžovatele o propuštění z vazby. Je totiž nezbytné, aby se jednotlivec již v okamžiku, kdy je poprvé rozhodováno o jeho vzetí do vazby, mohl seznámit s důvody tohoto rozhodnutí a aby mu obecné soudy nabídly adekvátní odpověď na jeho argumenty. Nelze po něm vyžadovat, aby vyčkával, zda k řádnému odůvodnění vazby nedojde až v okamžiku rozhodování o jeho žádosti o propuštění z vazby. Současně je třeba podotknout, že toto rozhodnutí ani není předmětem přezkumu v tomto řízení.

25. Pokud jde o usnesení obvodního soudu, Ústavní soud se neztotožňuje s námitkou stěžovatele, že podle již citovaného nálezu sp. zn. I. ÚS 3944/14 by měla při zjištění protiústavního procesního postupu být zrušena všechna rozhodnutí o vazbě, tedy i to prvostupňové. Z citovaného nálezu sp. zn. I. ÚS 3944/14, bodu 28, vyplývá pouze to, že při zjištění procesních pochybení není úkolem Ústavního soudu, aby sám nahrazoval úvahy obecných soudů o důvodnosti vazby, jak bylo uvedeno v předchozím bodě.

26. Ústavní soud připomíná, že v souladu s čl. 4 Ústavy je povinností všech soudů poskytovat ochranu základním právům a svobodám. Ústavní soud proto ve své činnosti vychází z principu minimalizace zásahů do rozhodovací činnosti obecných soudů [nález sp. zn. III. ÚS 148/97 ze dne 25. 9. 1997 (N 113/9 SbNU 65)] a zasahuje do jejich činnosti jediné tehdy, je-li to nezbytné pro ochranu základních práv a svobod. Tento princip se projevuje i v subsidiaritě ústavní stížnosti (§ 75 odst. 1 zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů), která je zásadně (srov. § 75 odst. 2 zákona o Ústavním soudu) až posledním prostředkem ochrany základních práv a svobod. Z principu minimalizace zásahů a ze subsidiarity ústavní stížnosti Ústavní soud dovedl své oprávnění odmítnout část ústavní stížnosti pro nepřípustnost [§ 43 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu] v situacích, kdy zrušením jen jednoho (nebo části) z napadených rozhodnutí je znovu vytvořen obecným soudům dostatečný prostor pro to, aby samy poskytly ochranu základním právům a svobodám [viz např. nález sp. zn. I. ÚS 74/06 ze dne 3. 10. 2006 (N 175/43 SbNU 17), bod 5; nález sp. zn. II. ÚS 200/13 ze dne 16. 7. 2013 (N 123/70 SbNU 127); nález sp. zn. III. ÚS 2428/13 ze dne 13. 6. 2014 (N 123/73 SbNU 869); nález sp. zn. IV. ÚS 2722/13 ze dne 3. 2. 2015 (N 22/76 SbNU 313), bod 28]. Je na uvážení Ústavního soudu, jak rozsáhlý zásah do rozhodování obecných soudů považuje v konkrétním případě za nezbytný pro nápravu zjištěného porušení základních práv či svobod, přičemž je vázán zásadou minimalizace zásahů. Rozhodne-li Ústavní soud o nepřípustnosti části ústavní stížnosti z tohoto důvodu, jde o výsledek jeho uvážení, který nemá žádnou spojitost se skutečným vyčerpáním opravných prostředků stěžovatelem.

27. V projednávaném případě bude zrušením rozhodnutí městského soudu stěžovateli vytvořen prostor pro uplatnění jeho argumentace ve vztahu k ústavnosti, ale i zákonnosti usnesení obvodního soudu, s níž se bude muset městský soud vypořádat. V této situaci proto není třeba, aby Ústavní soud sám nyní přezkoumával i usnesení obvodního soudu. Ústavní stížnost je proto v této části nepřípustná.

28. Z výše uvedených důvodů dospěl Ústavní soud k závěru, že napadeným usnesením městského soudu bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny. Proto Ústavní soud ústavní stížnosti v této části vyhověl podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu a podle § 82 odst. 3 písm. a) tohoto zákona toto napadené rozhodnutí zrušil. V části směřující proti usnesení obvodního soudu Ústavní soud odmítl ústavní stížnost jako nepřijatelnou podle ustanovení § 43 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)